

ARAN

DIUENDRES 18 DE DESEME DE 1987

ERA NOTÍCIA: AHÈRS CULTURAUS

Toti es Ajuntaments d'Aran, s'esfòrcen plan en eslheuar tot aquerò que vò díder cultura.

En tot recuélher informacion sus es diferentes e variades activitats que s'està portant e se vòlen portar a terme, auem vist com es activitats culturaus ocupen un lòc destacat enes programes d'accion d'aguesti Ajuntaments.

Atau, en Ajuntament de Bossòst, son previsti entath nau an que comence, corsi d'informàtica, anglés, plàstica...

Tanben eth Centre Culturau de Bossòst oferís en aguesti moments classes de Iòga e dança, e organise tòs hèstes de Nadau un concurs de "gripiaus" (pessèbres) e ua hèsta infantil animada peth Grop Sideiral.

En Ajuntament de Les son programadi corsi de diboish, ceràmica, anglés, música, gimnàsia eca... E cau destacar tanben que s'an iniciat es contactes tara elaboracion d'un disc que recuelhe totes es cançons tradicionaus d'Aran.

Er Ajuntament de Vielha a organisat tath propèr mes de Deseme diuèrses actuacions, atau eth dia 13 actuarà era "Banda de Caballeros Alumnos Músicos y Coro de la Academia de Talar" e eth dia 15 eth "Real Ballet de Cámara de Madrid". Durant es hèstes de Nadau auràn lòc un concurs d'ornamentacion d'"escaparates" e un concurs de gripiaus e felicitacions de Nadau entara mainadèra.

Tar an 1988 son previstes entre d'autes es següentes activitats: Diboish, macramè, màscares, trebalh der hanga, eca...

E en Ajuntament deth Naut Aran, auràn lòc corsi de plàstica, música e dances entara mainadèra, atau com corsi d'esquí e d'autes activitats esportives que compdaràn tamb era preséncia d'un animador esportiu.

EDITORIAU QUALITAT DE VIDA

Era cultura ei qualitat de vida. Impolsar era cultura entath benestar deth pòble ei reconéisher que i a besonhs ena vida des poblants qu'an d'èster tratats.

Ei era sensibilitat des institucions que se hè solidària dera sensibilitat deth pòble e la canalise.

Aran ei un borider culturau. Era resenha dera nòsta noticia ac indique, prò ei qu'a mès cau condà-i actuacions que bères institucions privades mos auferissen: classes de dança, d'inglés, de ceràmica, dances araneses, Agrupacions folclòriques, eca... e d'autes institucions públiques com eth Musèu, eth Centre de Normalizacion Lingüistica, eca...

Un pòble qu'a un nivèu culturau elevat ei un pòble cult, un pòble ric, ei un pòble qu'artenh era màxima expression de pòble.

Aran a tabé un des nivèus, en percentatge, mès elevats de Catalunya en universitaris.

Un pòble damb moltes dificultats qu'ei conscient de qu'era cultura ei indispensable entà viuer.

ACTUALITAT

TEMPORADA D'ESQUÍ

Un an mès a arribat er iuèrn, e damb eth comence ua naua tempora d'esquí.

Era estacion de Baqueira-Beret a daurit dejà es sues pòrtes a toti aqueri que desiren practicar er apasionat espòrt der esquí.

Cau destacar importants novedats com son eth nau telecagira de quate places tamb capacitat tà desplaçar a 2880 personnes/ora e eth telecagira de tres places que conectarà Baqueira e Beret.

Taben son neuères d'enguan es naues installacions administratiues e d'atencion ath públic: Informacion, Resèrves...

HÈNT LITERATURA . . .

Açò passèc bèth temps hè.

Un dia, eth vent e eth solei se discutien per saber quin des dus ère eth mès fòrt.

- Jo sò eth mès fòrt de tot eth mon, diguec eth vent.
- Nani, repliquèc eth Solei, sò ath dessús de tot. Ei gràcies a jo qu' es plantes creishen e fructifiquen.

Sò molt important ena vida der òme. Ei evident que jo sò eth mès fòrt de tot er Univèrs.

- Non pas, t'enganhesh. Non è sonque buar molt fòrt entà hèr quèir toutes es plantes que tu hès a créisher.

Non i a arrés que sigue com jo !, repliquèc eth vent.

- Ara anaram a véir qui de nosati ei eth mès fòrt.

- D'acòrd !

Alavetz passèc un òme que portaua ua capa e un chapèu.

- Eth que li treirà eth chapèu e era capa ar òme serà eth mès fòrt.
- Vau a sajar. Le despolharà deth sòn chapèu e dera sua capa.

Eth vent se lheuèc e buèc ath dessús der òme. Ère un vent tant rabiós que semblaue tot escampilhar.

Mès er òme sarraue eth sòn chapèu en cap e se tapaua tamb era sua capa.

Eth vent perdec era sua fòrça.

- Ei fòrt e impossible de despolhar. Ei eth tòn torn.

Eth solei ludec quan siguec eth sòn torn. S'adocic com jamès. Er òme qu'aue calor comencèc a treigué-se eth chapèu, e dempús era capa...

Finauments, sonque portaua era samarreta.

Mès vau doçor que violència.

ESCÒLA MUNICIPAU DE MÚSICA

Propèraments s'inaugurarà en Vielha, era Escòla Municipau de Música.

Era programacion der ensenhamant musical en aguest nau centre, serà era madeisha qu'era deth Conservatori Municipau de Música de Lleida.

A mès der aprenentatge de cant coral, solfeig, piano e acordion s'estudiaràn tanben es cançons e es dances tradicionals d'Aran. Era creacion d'aguesta escòla vierà a amplir un oet molt important en aguest camp.

Toti es mainatges e joeni aranés poderàn formà-se musicalment en aguest centre.

ETH SOLEI E ETH VENT

Un dia, eth vent e eth solei se discutien per saber quin des dus ère eth mès fòrt.

- Jo sò eth mès fòrt de tot eth mon, diguec eth vent.
- Nani, repliquèc eth Solei, sò ath dessús de tot. Ei gràcies a jo qu' es plantes creishen e fructifiquen.

Sò molt important ena vida der òme. Ei evident que jo sò eth mès fòrt de tot er Univèrs.

- Non pas, t'enganhesh. Non è sonque buar molt fòrt entà hèr quèir toutes es plantes que tu hès a créisher.

Non i a arrés que sigue com jo !, repliquèc eth vent.

- Ara anaram a véir qui de nosati ei eth mès fòrt.

- D'acòrd !

Alavetz passèc un òme que portaua ua capa e un chapèu.

- Eth que li treirà eth chapèu e era capa ar òme serà eth mès fòrt.
- Vau a sajar. Le despolharà deth sòn chapèu e dera sua capa.

Eth vent se lheuèc e buèc ath dessús der òme. Ère un vent tant rabiós que semblaue tot escampilhar.

Mès er òme sarraue eth sòn chapèu en cap e se tapaua tamb era sua capa.

Eth vent perdec era sua fòrça.

- Ei fòrt e impossible de despolhar. Ei eth tòn torn.

Eth solei ludec quan siguec eth sòn torn. S'adocic com jamès. Er òme qu'aue calor comencèc a treigué-se eth chapèu, e dempús era capa...

Finauments, sonque portaua era samarreta.

Mès vau doçor que violència.

ROSA M.ª ANGUERA

Eth dissabte 19 de Deseme entàs 8 ores dera tarde, e en un acte organisat pera Agrupacion Artística Aranesa, se presentarà ena Biblioteca dera Caisha de Pensions eth libre de Rosa Mª Anguera, "ES QUATE ESTACIONS ENA VAL D'ARAN".

Entà comentar e auer ues petites referéncies deth libre parlam damb era sua autora, qu'ei tabé catedràtica de diboissh der Institut "Joan Coromines" de Barcelona.

- LITERÀRIAMENT COM MOS A PINTAT ERA VAL D'ARAN ?
- Tostemp è estat enamorada dera Val d'Aran. Considèri qu'ei molt poètica, pes sòns colors tant variats, e atau è procurat descriuèla en mèn libre; ei un recuelh de sensacions e emocions sentides ath deuant d'aguest maravilhós paisatge que tanti còps è diboishat.
- EN QUINA LENGUA A ESTAT ESCRIT?
- L'escrit en catalan prò eth pròleg de presentacion hèt pera Sra. Ma José Bentz ei en aranés.
- EN LIBRE I VEIGUI MOLTES ILLUSTRACIONS, SUPÒSI QU'ES DIBOISHI SERÀN ÒBRA SUA...
- Òc, per cada tèma que trati e metut era xilografia adequada. Era tècnica dera xilografia consistís en hèr eth diboissh que se vò reproduïr ath dessús d'ua husta planèra. E de dider qu'era composicion tipogràfica, maqueta, tiratge e distribucions des tèxtes ei hèt per jo. En ua paraula, jo l'è escrit, diboishat e imprimit damb sistèmes molt manuals.
- PES SUES CARACTERÍSTIQUES, DEU D'ÈSTER UN LIBRE TÀ "BIBLIÒFILS"
- Òc, perqu' era sua tirada ei molt reduïda, son signats e numerats. Non ei donques un libre comercial.

- PENSE QU'ARA GENT DERA VAL D'ARAN LES PÒT INTERESSAR UN LIBRE D'AGUESTES CARACTERÍSTIQUES ?

- Aquerò ei çò que demori. Tostemp ei polit e interessant qu'un forastèr parle dera tèrra a on viuem. Molti còps no valoram tot çò qu'auem, prò quan mos ac hèn a véir descorbim tostemp naues causes enes que jamès mos i auiem fixat.

- HÈ MOLT DE TEMPS QUE CONEISH ERA VAL D'ARAN ?

- Òc, hè molt de temps. Hè dejà vint ans que quan acabè era carrèra vengí en un viatge, e m'agradèc molt. A mès, eth mèn germà que venguie a esquiar se comprèc un apartament çò qu'a facilitat es mèns desplaçaments.

Molta gent sonque coneish era Val d'Aran en iuèrn, per esqui. A jo m'agrade tot er an, era primauera ei molt polida, er ostiu a molt de color, pera gran quantitat de flors que i a; ena tardor cau destacar era diuèrsitat de marroni, òcres, jaunes e vermelhs que s'estienen per tot eth paisatge d'Aran.

Aguest an non è podut pintar guaire, prò eth propèr pensi passar molti dies pintant, maitin, e vrespe, toti aqueri paisatges e tèmes aranesi que tant m'agraden.

Dempús d'aguestes manifestacions non podem faltar ara presentacion d'aguest libre que damb tant d'entusiasme e amor ara tèrra a on viuem a escrit aguesta artista/escriptora.

**COLLABORA TAMB ES TÒNS
ESCRITS O ARTICLES EN**

ToTi
NOTICIARI ARANÉS

INFORMACIÓNS

A N O N C I

Eth Conselh Territorial dera Propietat Inmobiliaria, ena reunion de data 12 de Novembre de 1987, aprovec es ponéncies e propòstes de valors deth solèr e des construccions, damb es sòns indèx correctors entara revision deth catastre urban de Vielha-Mijaran.

Aguest acòrd serà exposat ath públic enes oficines dera Gerència Territorial, 6aua. planta dera Delegacion de Finances (Hacienda), tamb era memòria e documentacion complementària en un plaq de 15 dies. En contra d'aguest acòrd deth Conselh de Direcció se poderà hèr interposicion pes personnes fisiques o juridiques afectades, recurs de reposicion, segontes eth R.D. 2244/1979 deth 7 de seteme, o Reclamacion Econòmica e Administratiua enes tèrmes estableishudi en viwent Reglament de Procediment Econòmic Administratiu deth 20 d'agost de 1981.(O.M. 24 hereuèr de 1966 e Instrucción dera Subsecretaria de Finances de 22 de seteme de 1982). Eth plaq d'interposicion deth recurs de reposicion, tamb caràcter potestatiu, o de reclamacion econòmica administratiua ath deuant deth Tribunal Econòmic Administratiu provincial serà de 15 dies compdats des deth dia en que s'acabe eth plaq d'exposicion ath públic e deth que quedarà constància per miei dera oportuna diligència.

Era aplicacion des valors d'indèx correctors a cada finca, serà notificada individualment a cadun des contribuidors entath són coneishement e possible recurs de reposicion o reclamacion ath deuant deth momentat Tribunal Econòmic Administratiu provincial.

Cò que se comunique entath generau coneishement e efèctes reglamentaris.

Eth Gerent Territorial.

TOTI

NOTICIARI ARANÉS

EDITE:

Centre de Normalisacion
Lingüística dera Val d'Aran.
C/ Sarriulèra num. 8, 2on pis
Telf. 64 00 92
25.530 VIELHA

DIRECTOR:

Jusèp Loís Sans Sucasau

COLLABOREN:

Josep Mas Mas
Jovita Ané Sanz
Manuela Ané Brito

DIBOISHANT:

Jordi Tremosa

IMPRIMÍS:

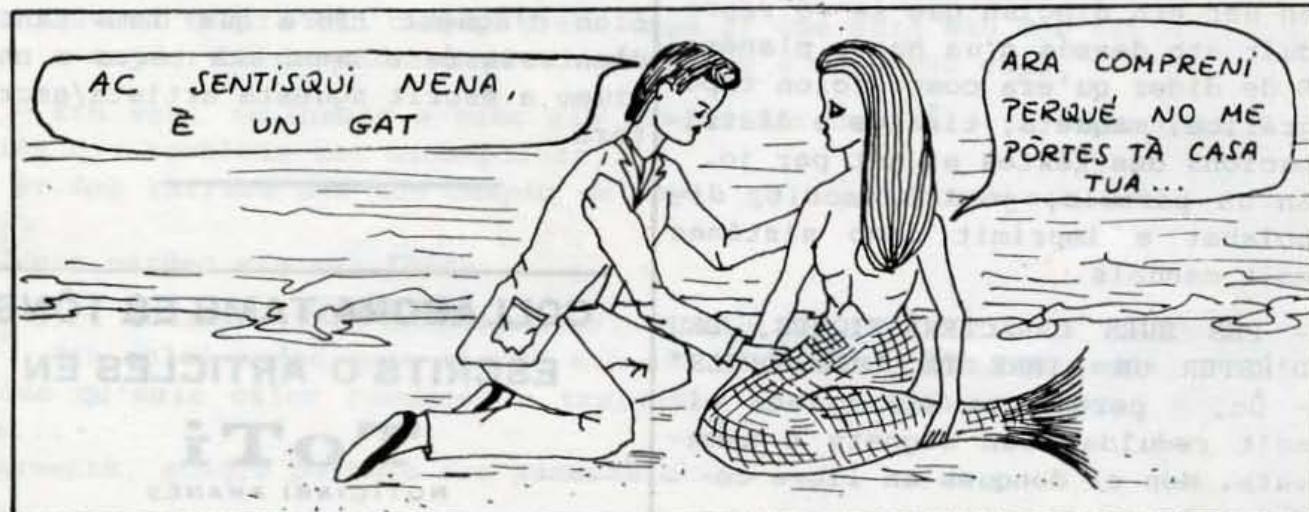
Imprenta Vidal
C/ Túnel s/n
25.530 VIELHA

DEPOSIT LEGAL:

L-1328-1987

Es articles e comentaris publicadi en noticiari TOTI, son qu' exprèssen era opinion des sòns autors.

ETH REMOQUET DERA SETMANA

IMPRESI SENSE ADREÇA